خبر

جلوگیری از خودکشی ۷ هزار نفر فقط در یک سال

● **ایلنا:** معاون امور اجتماعی سازمان بهزیستی عدم ثبات شغلی کارشناسان اورژانس اجتماعی را مشکلی جدی در این سازمان عنوان کرد و گفت: این عامل بزرگ‌ترین آسیب را به ارائه و تداوم خدمات اورژانس اجتماعی می‌زند.

حبیب‌الله مسعودی‌فرید با اشاره به برنامه‌های امور اجتماعی سازمان بهزیستی گفت: از سیاست‌هایی که ما به دنبال آن هستیم، استفاده از بخش‌های غیردولتی مانند سازمان‌های مردم‌نهاد و ان‌جی‌اوهاست. همچنین ارتقای کیفیت خدمات از دیگر سیاست‌های ماست. در زمینه اورژانس اجتماعی تقریبا از لحاظ توسعه به حد کفایت رسیده‌ایم و تمام شهرهای بالای ۵۰ هزار نفر اورژانس اجتماعی دارند، توسعه بی‌رویه در این زمینه نیز مناسب نیست؛ ما باید کیفیت خدمات را افزایش دهیم، بنابراین روی نیروهای انسانی تمرکز ویژه‌ای داریم. تقویت و ارتقای سیاست‌های توانمندسازی از دیگر اهداف ماست که برای تمام گروه‌های در معرض آسیب در نظر گرفته شده است.

وی درباره تاثیرات اورژانس اجتماعی در سال‌های گذشته، گفت: نتایج این حوزه خوب بوده است. بر اساس مطالعات انجام‌شده در سال ۹۶ حدود هفت هزار مورد اقدام به خودکشی را همکاران اورژانس اجتماعی مداخله داشته و توانستند فرد را از خودکشی منصرف کنند.

مسعودی‌فرید درباره معضلات نیروی انسانی در اورژانس اجتماعی با اشاره به اینکه حدود هفت تا هشت بار مکاتباتی با سازمان امور استخدامی انجام دادیم، گفت: درحال‌حاضر برای نیروهای اورژانس اجتماعی دوره‌های بسیاری برگزار می‌کنیم تا مهارت کسب کنند، اما بعد از دوسال به‌ناگاه آگهی استخدامی مشاهده می‌کنند و از اورژانس می‌روند. به نظر من باید به امور اجتماعی نگاه واقع‌بینانه و جدی‌تری شود. در سال‌های اخیر مقام معظم رهبری توجه ویژه‌ای به این موضوع داشته، اما هنوز برخی از دستگاه‌ها نگاه ویژه‌ای به این موضوع نداشته‌اند و نبود این نگاه باعث شده، نتوانیم مجوز جذب را دریافت کنیم.

معاون امور اجتماعی سازمان بهزیستی گفت: از دولت و سازمان امور استخدامی درخواست می‌کنیم که این مجوز را به ما بدهند، زیرا بیشترین آسیب برای سازمان بهزیستی است. نیرویی که تحت دوره و آموزش قرار می‌گیرد و بعد از آن می‌رود، بهزیستی باید نیروی بدون تجربه را برای موارد خودکشی اعزام کند که نداشتن تجربه ممکن است در این حوزه مشکل ایجاد کند. اگر این نگاه تقویت شود بسیاری از مشکلات نیز رفع می‌شوند. عدم ثبات شغلی کارشناسان اورژانس اجتماعی در کشور مشکلی جدی است. این عامل بزرگ‌ترین آسیب را در ارائه و تداوم خدمات اورژانس اجتماعی می‌زند.

مسعودی‌فرید گفت: استارت تأسیس اورژانس اجتماعی از سال ۷۸ با یک خط هفت‌شماره‌ای برای کودک‌آزاری زده شد، اما کم‌کم گسترش یافت، ولی هنوز با چالش ثبات شغلی نیروی انسانی روبه‌رو هستیم. نیروهای انسانی ما در بدترین شرایط مشغول کارکردن در حوزه خشونت و کودک‌آزاری هستند؛ به‌عنوان‌مثال کارشناسی برای اولین‌بار به من می‌گفت، در اولین موردی که برای ممانعت از خودکشی فردی رفتم، تا فرد را بالای یک بلندی دیدم از استرس خیس عرق شدم. خودکشی یک لحظه است. اینکه فردی مسئول باشد و کارش را به درستی انجام ندهد، بازخواست خواهد شد.

بررسی حق و حقوق کاربران در دنیای دیجیتال به روایت یک حقوق‌دان

داده‌های شخصی ما در میدان جنگ اطلاعاتی

آمنه دهشیری . حقوق‌دان و پژوهشگر حقوق سایبری

اگر ما خوشحالیم که نتایج جست‌وجوی گوگل شبیه چیزی است که می‌خواهیم، اگر از پیشنهادهای فالوی توییتر استقبال می‌کنیم، اگر اینستاگرامی که علایق ما را می‌شناسد، ترجیح می‌دهیم، اگر برای مسیریابی به اپلیکیشن‌هایی پناه می‌بریم که کم‌ترافیک‌ترین راه را نشان دهد و هزارویک دستگاه و برنامه هوشمند دیگر که از کفش تا فرق سر ما را درگیر می‌کنند، با آغوش باز پذیراییم، یعنی باید آمادگی این را هم داشته باشیم که اطلاعات شخصی‌مان برخلاف رضایتمان جمع شوند، پردازش، منتشر و فروخته شوند.

تمام این پیشرفت‌های هوش مصنوعی و الگوریتم‌محور از یک منبع تغذیه می‌کنند: بیگ‌دیتا. منابع بزرگی از داده که همواره و بی‌وقفه بر حجمشان افزوده می‌شود اما این منابع عظیم داده از چه چیزی تشکیل شده‌اند؟ معمولا «داده‌های شخصی» ما.

با دیجیتال‌شدن جنبه‌های مختلف زندگی هر روز و هر ساعت داده‌های شخصی بیشتری تولید می‌شوند.

این اطلاعات شخصی از کجا می‌آیند؟ از فرم‌های آنلاینی که برای گرفتن یک سرویس پر می‌کنیم. وقتی اینترنتی بیمه می‌خریم، وقتی اپلیکیشن قدم‌شمار قدم‌های ما را می‌شمارد یا اپلیکیشنی که حواسش هست امروز کجاها دویدیم، چه خوردیم، به سمت کدام آدرس راندیم. وقتی از در اتوماتیک فروشگاهی ردی می‌شویم و سنسوری ما را جزء آمار وارد می‌کند، وقتی توییت می‌کنیم، عکسی با لوکیشن در شبکه‌های اجتماعی می‌گذاریم؛ همین که چه سایتی را می‌بینیم و هر ساعت چقدر زمان صرف می‌کنیم.

ما داریم قطره قطره سوخت برای مصرف‌کنندگان داده تولید می‌کنیم.

ما آدم‌های امروز درست وسط میدان یک نبرد گیر کرده‌ایم. جنگ بر سر تسلط بر اطلاعات شخصی. اشتهای سیری‌ناپذیر شرکت‌ها و سازمان‌های خصوصی و دولت‌ها برای داده‌های مربوط به افراد. هر چه بیشتر درباره افرادی که با آنها سروکار دارند بدانند، بهتر می‌توانند آنها را تحت کنترل داشته باشند، تصمیم‌های هدفمندتری بگیرند و بازدهی خود را بالا ببرند.

در میانه این نبرد من و شما، بازندگان جنگیم. از این رو در سال‌های اخیر برای اینکه جراحت این جنگ اطلاعاتی افراد را از پای در نیاورد، در گوشه و کنار دنیا راه‌حل‌های قانونی‌ای ایجاد شده‌اند. از جمله قوانین «حمایت از داده‌های شخصی». در واقع کارکرد اصلی قوانین «حمایت از داده‌های شخصی» آن است که به افراد کمک کند تا خودشان بتوانند بر داده‌های شخصی‌شان کنترل داشته باشند.

اما نباید در مورد قدرتی که این قوانین به افراد اعطا می‌کند اغراق کرد؛ آن هم در زمانه‌ای که دولت‌های شرکت‌های خصوصی که غول‌های دیجیتال را هم شامل می‌شود هر روز بیشتر از دیروز نعمت استفاده از تحلیل‌های مبتنی بر «بیگ‌دیتا» را می‌ستانند و شهروندان عادی نیز هر روز مشتاقانه‌تر به سمت استفاده از تکنولوژی‌های «هوشمند» می‌روند.

همین بیشترشدن کاربرد استفاده از داده‌های شخصی باعث شده که این اطلاعات تبدیل به کالای ارزشمندی شوند. مانند کمپانی فیس‌بوک که با بهره‌بردن و پردازش اطلاعات شخصی کاربرانش و بدون اینکه از آنها حق عضویت بگیرد، با نرخ اولیه ۱۰۴ میلیون دلار به بورس عمومی عرضه شد.

قوانین و مقررات حمایتی از داده‌های شخصی

برای اولین بار در دهه ۷۰ پارلمان اروپا تصمیم گرفت برای حمایت از داده‌های شخصی سازوکاری قانونی پیش‌بینی کند. البته قبل از آن در چند قلمرو حقوق اروپایی به طور خاص قوانین حمایت از داده‌های شخصی وجود داشتند. ۴۰ سال بعد در سال ۲۰۱۲ وقتی تکنولوژی تغییر کرده و این تغییرات خطرات و چالش‌های جدیدی نیز به همراه خود آورده بود، زمان آن بود که به قانون جدیدی برای حمایت از داده‌های شخصی فکر شود. ماحصل سال‌ها مطالعه و بحث در ارگان تصمیم‌گیری اتحادیه اروپا متن نهایی مقررات عمومی حمایت از داده‌ها بود که در سال ۲۰۱۶ تصویب و در می سال ۲۰۱۸ لازم‌الاجرا شد. اما صرف‌نظر از این مقررات متحدالشکل اروپایی در کشورهای مختلفی نهضت حمایت از داده‌های شخصی منجر به تدوین و تصویب قوانین خاص شد. از جمله در ایران نیز از پیش‌نویس لایحه صیانت از داده‌های شخصی در سال ۹۷ رونمایی شد.

اما چرا باید قانون‌گذار وارد این عرصه شود و برای حمایت از داده‌های شخصی دست به قانون‌گذاری بزند؟ مگر سروکارداشتن آزادانه شرکت‌های خصوصی و نهادهای عمومی با داده‌های شخصی کدام ارزش را به خطر می‌اندازد و باعث کدام نابسامانی در جامعه انسانی امروز می‌شود که باید تحت کنترل و نظارت عمومی قرار بگیرد؟

در پاسخ می‌توان به دو نکته اشاره کرد:

۱. یکی از موضوعاتی که در بحث حریم خصوصی مطرح است، حریم خصوصی اطلاعاتی است؛ یعنی فرد این حق را دارد که کنترل اطلاعات شخصی خود را در دست داشته باشد و این اطلاعات تنها با اجازه او و آن هم در حوزه‌ای که او تعیین می‌کند، امکان فاش‌شدن یا استفاده‌شدن داشته باشند.

اما در دنیای الگوریتم‌ها دیگر مسئله فقط فاش‌شدن رازهای شخصی نیست. مسئله آن است که دیگرانی که داده‌های شخصی ما را استفاده می‌کنند، می‌توانند از این طریق روی انتخاب‌ها و تصمیم‌های ما تأثیر بگذارند. به تدریج بر اساس آنچه از ما می‌دانند ما را با خط خاصی از محتویات پیشنهادی محاصره می‌کنند و خودمختاری و استقلال شخصی ما را از بین می‌برند. این امر یعنی لطمه به وجه ممیزه انسان از سایر موجودات و اینکه انسان موجودی انتخابگر است و قرار است در سایه انتخاب‌های مستقل خود استعدادهایش را شکوفا کند.

۲. در اقتصاد دیجیتال امروز داده حکم ارز را دارد. داده‌های شخصی ارزش اقتصادی عجیبی پیدا کرده‌اند. بر اساس برخی برآوردها ارزش مالی داده‌های شخصی شهروندان اروپایی تا چیزی حدود یک تریلیون یورو تا سال ۲۰۲۰ رشد خواهد کرد. مانند هر امر ارزشمند دیگری جمع‌آوری، تحلیل و انتقال آنها باید ضابطه‌مند باشد. همان‌قدر که باید فرصت‌های جدیدی که اقتصاد دیجیتال جهانی در اختیار ما قرار می‌دهد را پذیرا باشیم، به همان نحو هم مهم است که برای مطالبه کاربران و مشتریان خدمات دیجیتال تضمین کنیم که حریم خصوصی و امنیت داده‌های آنها نیز تأمین و تضمین می‌شود.

دقیقا همین این دو موضوع مبنای آن قرار گرفتند که مقررات حمایت از داده‌های اتحادیه اروپا بازنگری شوند. این مقررات عمومی جدید به هر دو جنبه اهمیت اقتصادی و اهمیت انسانی داده‌های شخصی توجه کرده است.

در یادداشت‌های بعدی از این سلسله‌مطالب بیشتر به مطالعه رابطه حمایت از داده‌های شخصی با حریم خصوصی می‌پردازیم. همچنین خواهیم دید که حق حمایت از داده‌های شخصی در واقع «مجموعه‌ای» از حقوق و اختیارات مختلف است که به تفصیل به هر یک از حق‌های این مجموعه خواهیم پرداخت.

نظر محیط زیست درباره پرورش عقرب

عکس: احمد طالبی، فارس

شرق: معاون محیط طبیعی سازمان حفاظت محیط زیست گفت: به دلیل آنکه هنوز هیچ یک از متخصصان، امکان تکثیر و پرورش عقرب در شرایط اسارت را تأیید نکرده‌اند، فعلا هیچ‌گونه مجوزی برای پرورش عقرب در کشور صادر نخواهد شد. حمید ظهرابی اظهار کرد: برخی افراد در کشور با تبلیغات گسترده سعی در جلب سرمایه‌های مردم برای تکثیر و پرورش گونه‌های عقرب با هدف به‌دست‌آوردن زهر این جانداران را دارند و با برپایی کلاس‌های دوساعته و دریافت پول از افراد مختلف به بهانه آموزش و تهیه برنامه توجیهی تجارت جدیدی را برای خود راه‌اندازی کرده‌اند.

وی ادامه داد: متأسفانه تبلیغات انجام‌شده توسط این افراد باعث شده تا افرادی سرمایه‌های خود را صرف این کار کنند. در صورتی که بازار هدف زهر تولیدشده از سوی این افراد توسط آموزش‌دهندگان به‌درستی مشخص نشده است و در موارد متعددی چنین بازاری که ادعا می‌شود نیز وجود ندارد. اخیرا جلسه‌ای با حضور نمایندگان مراکز دست‌اندرکار در حوزه سلامت مانند معاونت غذا و داروی وزارت بهداشت، سرم‌سازی رازی، انستیتو پاستور، سازمان دامپزشکی و جمعی از متخصصان بی‌مهرگان و عقرب‌شناسان در معاونت محیط طبیعی برگزار شد تا ابعاد این موضوع و امکان پرورش عقرب در شرایط اسارت بررسی شود. اولا زهر تولیدشده از محل پرورش و تکثیر در اسارت فاقد کیفیت لازم برای تولید سرم است و ثانیا تکثیر عقرب در اسارت بسیار پیچیده و پرهزینه است و عملا از نظر اقتصادی توجیهی ندارد.

ظهرابی تأکید کرد: به نظر می‌رسد آنچه تحت عنوان پرورش عقرب به جامعه القا شده، در واقع زنده‌گیری عقرب‌های موجود در طبیعت و فروش آنها تحت عنوان عقرب مولد به متقاضیان است در حالی که درباره زادآوری این عقرب‌های زنده‌گیری‌شده از طبیعت، تردید زیادی وجود دارد چراکه تاکنون شواهدی از موفقیت روش‌های مورد ادعا برای تکثیر گونه‌های عقرب در اسارت به دست ما نرسیده است.

به گفته ظهرابی، برداشت عقرب‌های مولد باعث آسیب به جمعیت‌های اصلی گونه‌های عقرب در طبیعت خواهد شد و طغیان جمعیت آفات از جمله پیامدهای آشکار حذف عقرب از طبیعت است. به همین دلیل جریمه‌ها و مجازات‌هایی قانونی برای برداشت غیرمجاز عقرب‌ها به شورای عالی حفاظت محیط زیست پیشنهاد شده است.

وی تأکید کرد: از طرف دیگر خریداران وِنوم (ماده مؤثر در زهر) عقرب‌ها نیاز به اطمینان از خلوص ونوم تولیدشده از عقرب‌ها دارند که این اطمینان تنها از سوی مراکز آزمایشگاهی و دانشگاهی مجهز و متخصص تأمین خواهد شد. طبیعی است که خریداران جهانی ونوم عقرب، علاقه‌ای به صرف پول هنگفت برای مراکز خانگی و غیرمتخصص تولید زهر نداشته باشند.

معاون محیط زیست طبیعی سازمان حفاظت محیط زیست خاطرنشان کرد: در ایران تاکنون ۷۸ گونه عقرب شناسایی شده است که هر یک از این گونه‌ها از نظر وِنوم با گونه‌های دیگر متفاوت هستند. از طرفی به دلیل تفاوت در شرایط محیطی و رژیم غذایی حتی تفاوت‌هایی بین ونوم جمعیت‌های مختلف یک گونه نیز مشاهده می‌شود؛ پس حتی اگر امکان تکثیر در اسارت عقرب‌ها وجود داشته باشد و زهرگیری در شرایط ایدئال اتفاق بیفتد، تضمین خلوص ونوم گونه برای خریداران امکان‌پذیر نیست.

وی تصریح کرد: با جمیع تمامی موارد ذکرشده توسط متخصصان امر، به نظر می‌رسد تکثیر و پرورش عقرب با هدف به‌دست‌آوردن و فروش ونوم، به روشی که توسط مراکز تجاری و آموزشی غیرمتخصص ادعا می‌شود امکان‌پذیر نیست و به همین دلیل مجوزی برای مراکز تکثیر و پرورش عقرب و برداشت عقرب مولد از طبیعت صادر نخواهد شد. در صورتی که مراکز علمی و تخصصی ذی‌صلاح روش‌هایی برای تکثیر صحیح و بدون آسیب به جمعیت مولد در طبیعت ارائه دهند، قطعا همکاری‌های علمی برای تأمین نیاز کشور با این مراکز انجام خواهد شد که تاکنون نیز این مراکز اعلام کرده‌اند که روش و برنامه‌ای برای تکثیر عقرب در شرایط اسارت در اختیار ندارند.

حقوق حیوانات

زنبور عسل؛ تولید غذا، حفاظت از تنوع زیستی

سپهر سلیمی

● سی‌ام اردیبهشت (۲۰ می) از سوی سازمان ملل متحد روز جهانی زنبور عسل نامگذاری شده است. این اقدام به‌منظور بالابردن آگاهی از اهمیت گرده‌افشان‌ها، سهم آنها در توسعه پایدار و تهدیداتی که برای این حیوان وجود دارد، انجام شده است.

زنبورها و گرده‌افشان‌های دیگر مانند پروانه‌ها، خفاش‌ها و پرندگان همواره تحت تأثیر فعالیت‌های انسانی قرار دارند. گرده‌افشان نقشی اساسی در تولید محصولات گیاهی دارند. آنها نه تنها برای امنیت غذایی مهم‌اند که نقش اساسی در حفاظت از تنوع زیستی دارند. زنبور عسل در تولید بیش از ۷۰ درصد از خوراک بشر نقش کلیدی دارد.

بیماری‌ها و گسترش ویروس‌های کشنده زنبور عسل، تغییرات اقلیمی، شهرنشینی و کاهش فضاهای طبیعی، آفت‌های جدید و استفاده گسترده از سموم شیمیایی و آفت‌کش‌ها از جمله مواردی است که زنبورهای عسل را تهدید می‌کنند.

تهدید جمعیت زنبورهای عسل در دهه‌های اخیر افزایش داشته است برای نمونه در یک دهه گذشته حدود یک‌سوم جمعیت این حشره در انگلستان کم شده است. گزارش سال ۲۰۱۵ اتحادیه جهانی حفاظت از طبیعت که شامل اولین ارزیابی جامع از گونه‌های زنبور عسل اروپایی است، می‌گوید که حدود ۱۰ درصد از زنبورها در معرض انقراض قرار دارند و حدود پنج درصد آنها احتمالا در معرض خطر قرار دارند. این در حالی است که از حدود ۵۷ درصد از گونه‌ها اطلاعاتی در دست نیست. درحالی‌که نیاز به گرده‌افشانی در سراسر جهان رو به افزایش است تعداد گرده‌افشان‌ها در حال کاهش است. این مسئله به‌ویژه در کشورهای در حال توسعه بیش از دیگر مناطق جلب توجه می‌کند به شکلی که این وضعیت را «بحران گرده‌افشانی» می‌نامند.

قرار دادن گلدان در بالکن خانه‌ها یا گل‌کاری در باغچه، اجتناب از زدن چمن وقتی که در دوران گل‌دهی هستند، استفاده‌نکردن یا کاهش استفاده از آفت‌کش‌ها، آموزش کودکان، شهروندان و به‌ویژه جوامع محلی از جمله راه‌های حمایت از زنبور عسل است.

در کنار موارد گفته‌شده درباره زنبور عسل، حامیان حقوق حیوانات روش‌های مدرن تولید عسل را مخالف حقوق حیوانات می‌دانند. هر زنبور عسل برای پرکردن معده خود از شهد گیاهان گاهی به ۱۵۰۰ گل سر می‌زند و پس از بازگشت به کندو در فرایندی این شهد را به عسل تبدیل می‌کند. هر زنبور عسل در طول عمر خود تنها یک‌دوازدهم قاشق چای‌خوری عسل تولید می‌کند. زنبورداران برای تولید عسل مجبور هستند بخش زیادی از عسل را خارج و آب شکر وارد آن کنند که باعث می‌شود زنبورها برای جایگزینی عسل تلاش بیشتری کنند و بخشی از زنبورها در نتیجه این عمل می‌میرند. همچنین برخی زنبورداران پس از برداشت عسل برای کاهش هزینه‌ها کل کندو را از بین می‌برند. پرورش زنبورعسل به‌طور صنعتی می‌تواند باعث کاهش گونه‌های بومی شود. همچنین فرایند تولید، فروش و حمل‌ونقل عسل صنعتی نیز باعث افزایش ردپای کربن در محیط زیست می‌شود.

جدول ۳۳۹۵ ■ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- خانه بزرگ- مقابل دریافت- دینداری ۲- عاشق- مشارکت ۳- دست‌آموز- پهلوان آذری- متخصص در کارهای ساختمانی ۴- نوعی ترانه شاد نواحی جنوب ایران- بهشت- برنج شوشتری ۵- پایان‌نامه- از یاران امام علی(ع) که در جنگ صفین شهید شد- مراسم بزرگداشت ۶- از باشگاه‌های فوتبال فرانسه- شهرستانی در استان گلستان- دست عرب ۷- کالبد- کشتی ژاپنی- پسر سهراب در شاهنامه ۸- لاستیک داخلی تایر خودرو- گلی زیبا و خوشبو- کال ۹- شهری در خراسان رضوی- پاکی از گناه- ولگرد ۱۰- تکیه بر پشتی- همه موجودات جهان- خاکستر ۱۱- اولویت عبور- اولین رهبر اتحاد جماهیر شوروی- آب منجمد ۱۲- هنگام افزایش دمای بدن تولید می‌شود- واحدی برای اندازه‌گیری طول- هرنوع بیماری دردناک مفصلی ۱۳- طردکردن- کوتاه و مختصر- چهره ۱۴- بندگی در برابر حق- دروغ‌گفتن ۱۵- لامپ‌های تزیینی به هم وصل‌شده- دارای شیب رو به پایین- بچه اسب.

عمودی:

۱- عطا و کرم- پاکدامن- صدای درازگوش ۲- داستانی نوشته هوارد فاست- طرحی برای قالی ایرانی ۳- کتاب مصور جغرافیا- سیاره زهره- تابلویی زیبا اثر استاد فرشچیان ۴- ساقه خوراکی- فراوانی و رونق- دایه ۵- فاقد برجستگی- تازه بالغ‌شده- قصیده‌سرای قرن ششم ۶- پدر شعر فارسی- نوعی دیسک فشرده- شاهکار توماس هاردی، شاعر و نویسنده انگلیسی ۷- تله- برودت- قطره‌های ریز باران ۸- مرکز شهرستان تنگستان- کتاب زرتشتیان- جامه پشمی دست‌باف ۹- فرومایه- قتلگاه- موسیقی سیاهان آمریکا ۱۰- لنگه بار- از ارتفاعات استان یزد- مجموعه داستانی نوشته منیرو روانی‌پور ۱۱- دیاگرام- تخت پادشاهی- مساوی ۱۲- مخفف تباه- از مشتقات نفت- نسبت داده‌شده ۱۳- آش هفت‌دانه- بلندمرتبه- اقدام به کار خطرناک ۱۴- گوشت سرخ‌کرده که تخم‌مرغ روی آن بشکنند- پرتوسنج ۱۵- وجود ندارد- رفیق- جای نگهداری پول‌های بانکی.

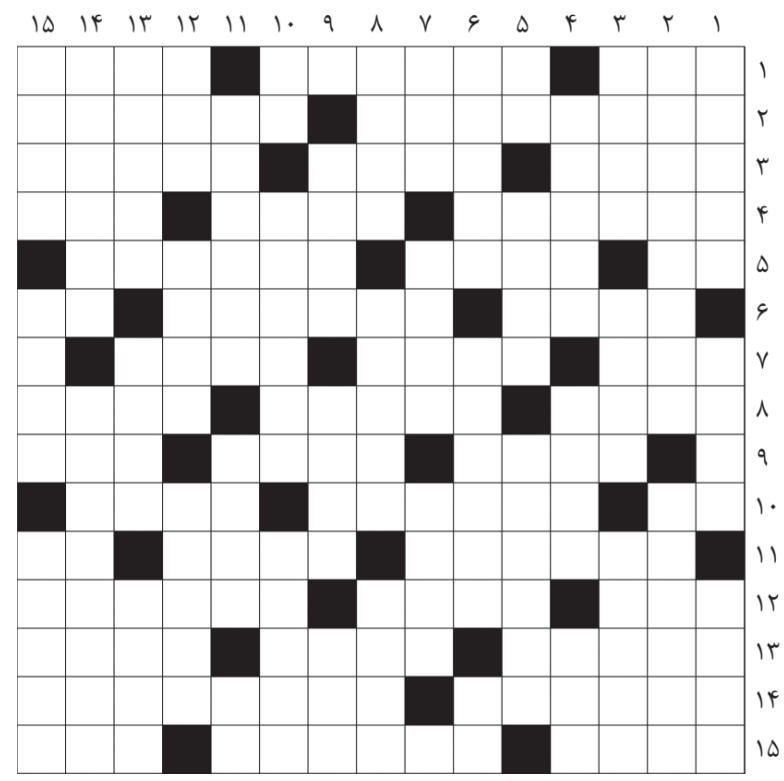

حل سودوکو سخت

۲	۹	۱	۶	۴	۵	۷	۸	۳
۷	۶	۸	۱	۳	۲	۵	۹	۴
۴	۵	۳	۷	۹	۸	۶	۱	۲
۳	۲	۶	۴	۵	۱	۸	۷	۹
۹	۸	۵	۳	۷	۶	۴	۲	۱
۱	۴	۷	۸	۲	۹	۳	۵	۶
۸	۳	۲	۹	۶	۷	۱	۴	۵
۵	۷	۴	۲	۱	۳	۹	۶	۸
۶	۱	۹	۵	۸	۴	۲	۳	۷

حل سودوکو ۲۳۹۰

۲	۱	۶	۵	۳	۹	۷	۴	۸
۸	۹	۵	۷	۱	۴	۶	۳	۲
۴	۷	۳	۲	۶	۸	۵	۹	۱
۳	۴	۲	۸	۹	۵	۱	۶	۷
۱	۶	۹	۳	۲	۷	۴	۸	۵
۷	۵	۸	۱	۴	۶	۹	۲	۳
۶	۸	۱	۴	۷	۲	۳	۵	۹
۹	۲	۷	۶	۵	۳	۸	۱	۴
۵	۳	۴	۹	۸	۱	۲	۷	۶

جدول ۳۳۹۴

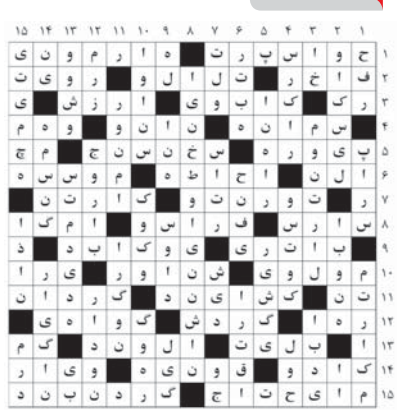

سودوکو سخت ۲۳۹۱

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲				۸		۵		
				۴				
	۷		۵		۱			
۳	۵					۶	۹	
	۹		۳		۸		۱	
	۱	۷					۴	۳
			۹		۵		۲	
				۳				
		۸		۶				۷

سودوکو ساده ۲۳۹۱

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

				۱	۵	۷		
۹	۲		۳	۶		۱	۴	
۷						۶		۵
	۸	۲		۳		۹	۶	
			۷		۶			
	۷	۴		۵		۳	۸	
۲		۷						۳
	۶	۸		۷	۴		۹	۲
		۱	۵	۲				